Huomioita liittyen hallituksen esitykseen eduskunnalle ajoneuvolain ja ajokorttilain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta / HE 173/2018

Oy Elfving Ab/ Aixam mopoautot kiittävät mahdollisuudesta esittää liikenne- ja viestintävaliokunnalle näkemyksensä yllä mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta.

Toivomme, että liikenne- ja viestintävaliokunta ei tue hallituksen esitystä alla esitellyistä syistä.

Hallituksen esitys ei paranna liikenteen turvallisuutta

- Hallituksen esitystä on perusteltu kevytautojen mopoautoja paremmalla liikenneturvallisuudella.
- Mopoautojen turvallisuustilanne on tilastojen valossa kuitenkin huomattavasti yleistä mielikuvaa parempi. Trafin tutkimuksen mukaan mopoauto-onnettomuudet ovat keskimäärin lieviä ja niiden merkitys kokonaisturvallisuudelle on vähäinen. Mopoauto-onnettomuuksissa loukkaantumisista 3% on vakavia, kun mopoilla vastaava luku on 14% ja henkilöautoilla 8%.
- Trafin mukaan on todennäköistä, että kevytautoja viritetään ja niillä ajetaan ylinopeutta. Mikäli henkilöauton nopeusrajoitin kytketään pois päältä, tulee sen maksiminopeudeksi yli 160 km/h. Mahdollinen ylinopeus yhdistettynä alaikäiseen kuljettajaan on merkittävä riski liikenneturvallisuudelle.
- Kevytauto ei nimestään huolimatta olet kevyt, vaan jopa 1500 kiloa painava ajoneuvo, minkä vuoksi jarrutusmatkat ovat mopoautoja pidemmät ja seuraukset suojaamattomille liikkujille vakavammat.
- Mopoautoa suuremmalla massalla ja suorituskyvyllä kulkeva kevytajoneuvo kokemattoman kuljettajan käsissä on riski sekä kuljettajalle, tämän matkustajille sekä muulle, etenkin kevyelle liikenteelle.

Ehdotus haittaa liikenteen sujuvuutta

- Nopeusrajoitettuja henkilöautoja arvioidaan tulevan liikenteeseen jopa 41 000 kappaletta, mikä on merkittävä lisäys verrattuna nykyiseen noin 8 000 mopoautoon.
- Uudistusta on perusteltu haja-asutusseutujen nuorten liikkumismahdollisuuksien parantamisella.
- Uudistuksen teille tuomasta 41 000 nopeusrajoitetusta henkilöautosta suuri osa tulisi kuitenkin taajamaseuduille, joissa asuvilla nuorilla on muitakin mahdollisuuksia liikkumiseen.
- Nopeusrajoitettujen määrän merkittävä määrä aiheuttaisi huonontaisi liikenteen sujuvuutta, enemmän jonoja ja hidasta matelua taajamissa.
- Trafin selvityksen mukaan kevytajoneuvojen lisääminen liikennevirtaan esimerkiksi 80 km/h kapealla seututiellä laskee henkilöautojen keskinopeutta 7-17% ja kuorma-autojen 7-19%. Mikäli kevytautoja olisikin hieman enemmän, kasvaa autojen viive moninkertaiseksi.
- Myös joukkoliikenne kärsisi merkittävistä viiveistä. Näillä viiveillä on merkitystä paitsi kansantalouteen myös liikenteen turvallisuuteen ja päästöihin. On oletettavaa, että takkuilevassa liikenteessä riskialttiit ohitukset ja muut liikennettä vaarantavat toimet kasvavat.

Ehdotus lisää liikenteen päästöjä

- Uudistuksen myötä päästöt kasvaisivat polttoaineen kulutuksen lisääntyessä.
- Trafin selvityksen mukaan kaikissa kevytauton käyttöönoton skenaarioissa polttoaineen kulutus kasvaa, koska kevytauton kulutus on selvästi suurempaa kuin mopon tai mopoauton. Lisäksi Trafin

arvion mukaan kevytautolla oletettavasti ajetaan myös enemmän kuin mopoilla. Näin ollen CO2 -päästöt kasvavat Trafin selvityksen mukaan kaikissa skenaarioissa, jos esitys hyväksytään.

- Hiilidioksidipäästöjen kasvu on Trafin mukaan keskivertoskenaariossa 20%.
- Päästöjen kasvu kasvaa vuosien aikana todennäköisesti moninkertaiseksi, koska uudistus ohjaisi nuoria yksityisautoilun pariin.
- Tämä on vahvasti ristiriidassa Suomen liikenteelle asettamien päästövähennystavoitteiden kanssa. Eduskunnan tulisi pyrkiä tekemään päätöksiä, jotka vähentävät yksityisautoilua eivätkä lisää sitä.
- Uudistuksen myötä nuoret tottuisivat jo 15 vuoden iässä käyttämään henkilöautoa julkisen liikenteen hyödyntämisen sijaan. Liikennetottumukset siirtyvät aikuisikään, joten päästövaikutus voi olla erittäin merkittävä.

Ehdotus on ristiriidassa EU-lainsäädännön kanssa

- Euroopan komissio on huomauttanut Suomelle, että hallituksen esitys on ristiriidassa EU-sääntelyn kanssa neljässä kohdassa:
    - Komissio ei hyväksy Suomen päätöstä siirtää kevytautot traktoriluokkaan.
    - Komission mukaan esitys sekoittaa EU:n yhteiset ajokorttiluokat.
    - Komission mukaan Suomi luo uuden ajoneuvoluokan, joka vääristää sisämarkkinoita.
    - Komissio on huolissaan siitä, että kevytautoksi rekisteröity ajoneuvo voidaan muuttaa takaisin henkilöautoksi, mikä voi aiheuttaa 1) vastuuongelmia, sillä alkuperäisen ajoneuvon valmistaja ei olisi enää vastuussa siitä hetkestä alkaen, jona ajoneuvo muunnettiin, vaikka se palautettaisiin alkuperäiseen tilaansa sekä 2) riskin pakokaasujärjestelmien tekniselle toimivuudelle, mikä voi lisätä päästöjä.
- Komission huomautuksesta huolimatta hallitus on päättänyt tuoda kiistanalaisen lakiesityksen eduskunnan käsittelyyn ottamatta riittävällä tavalla komission huolia huomioon.
- On poikkeuksellista, että Suomi on päättänyt edetä hankeen kanssa, vaikka komissio on todennut sen olevan ristiriidassa unionin lainsäädännön kanssa.

Yhteystiedot
Tomi Kinnunen
Oy Elfving Ab
Puh. +358 500 402081
Tomi.Kinnunen@elfving.fi